

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1928 kl. 4 e. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion, angående statsrådsedens utbytande mot en högtidlig ämbetsförsäkran utan edsfästelse.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott för behandling hänvisad motion, nr 229, hava herr *Bärg* m. fl. hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att den nuvarande statsrådseden utbytes mot en högtidlig ämbetsförsäkran utan edsfästelse att förvalta ämbetet i överensstämmelse med rikets grundlagar och laga stadgar.

Motionen.

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Såsom motionären erinrat har riksdagen år 1921 till Kungl. Maj:t avlätit skrivelse i ämnet, och är sagda skrivelse (nr 100) i sin helhet av följande lydelse:

»Enskild motionär inom riksdagen har hemställt, att riksdagen måtte besluta, att den nuvarande statsrådseden skulle avskaffas.

*Riksdags-
skrivelse
år 1921.*

I motion har framhållits bland annat, att Danmark infört en tidsenlig och tilltalande form för en statsrådens förpliktelseakt vid ämbetstillträdet. Vidare har påpekats, att i Norge icke funnes någon särskild statsrådsed utan en allmän ämbetsed, som emellertid sannolikt snart skulle komma att avskaffas, i vilket fall ingen som helst ceremoni skulle kvarstå vid statsråds tillträde till sitt ämbete.

Formuläret till den nuvarande statsrådseden har fastställts genom en i administrativ lagstiftningsväg utfärdad kungörelse av den 27 juli 1826 i anledning av riksdagens hos Eders Kungl. Maj:t gjorda anhållan om utfärdande av förändrade och efter dåvarande förhållanden mera lämpade edsformulär i allmänhet.

Statsrådseden med sina från en nu länge sedan svunnen tid hämtade uttrycksätt framstår för vår tid såsom i formellt avseende omodern och överensstämmer ej heller till sitt innehåll med nutida åskådning. En revision av densamma till såväl form som innehåll synes därför riksdagen i varje fall väl behöfvig, men då numera så gott som alla med statsrådseden jämförliga eder icke vidare förekomma, torde eventuellt kunna ifrågasättas, att densamma bör avskaffas. I sistnämnda fall skulle i anslutning till nutida rättsuppfattning en högtidlig försäkran böra kunna fylla edens plats samt skänka den prägel av högtidlighet åt statsrådens ämbetstillträde, som kan vara önskvärd.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla, det Eders Kungl.

Maj:t tacktes taga i övervägande, huruvida en revision av den nuvarande s rådseden bör äga rum eller densamma bör utbytas mot en högtidlig ämbetsförsäkran utan edsfästelse.»

Utskottet. Den av riksdagen avlätna skrivelsen i ämnet ligger alltjämt under Kungl. Maj:ts omprövning och har så till vida varit föremål för åtgärder, att densamma överlämnats till 1925 års religionsfrihetssakkunniga för att tagas i övervägande vid verkställandet av den åt de sakkunniga anförtrodda utredningen. Då de sakkunniga numera avlämnat sitt betänkande och det alltså lär vara att förvänta, att Kungl. Maj:t, även utan att riksdagen ånyo hemställer därom, skall, med hänsyn tagen till i ovannämnda riksdagsskrivelse framförda synpunkter, upptaga den i motionen berörda frågan till omprövning, anser sig utskottet icke kunna tillstyrka motionärernas ifrågavarande förslag och hemställer utskottet alltså,

att förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 mars 1928.

På utskottets vägnar:

J. P. JOHANSSON.

Närvarande vid föreständes ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Johansson* i Hornsberg, *Elman*, *Magnuson**, *Larson*, *Wagnsson*, *Forssberg*, *Kropp* och *Thorén*.

* Ej närvarande vid utlåtandets slutjustering.